

Linjerset i Jönköping den 15 januari 1929.

Den starka nordliga storm, som den 15 januari detta år svepte fram över stora delar av landet och vars styrka uppmäts till c:a 20 sekundmeter, förorsakade i Jönköping ett svårt ras å den par-stolplinje, som framdragits utefter stranden av Vättern mellan S. J:s yttersta spår och strandskoningen. Stolplinjen ifråga uppbär de flesta från Jönköping åt Falköping och Ulricehamn gående telegraf- och riksledningarna, fyra mellanriksledningar, riksledningarna åt Värnamo samt S. J:s telegraf- och bantelefonledningar m. m., tillsammans 73 tråd.

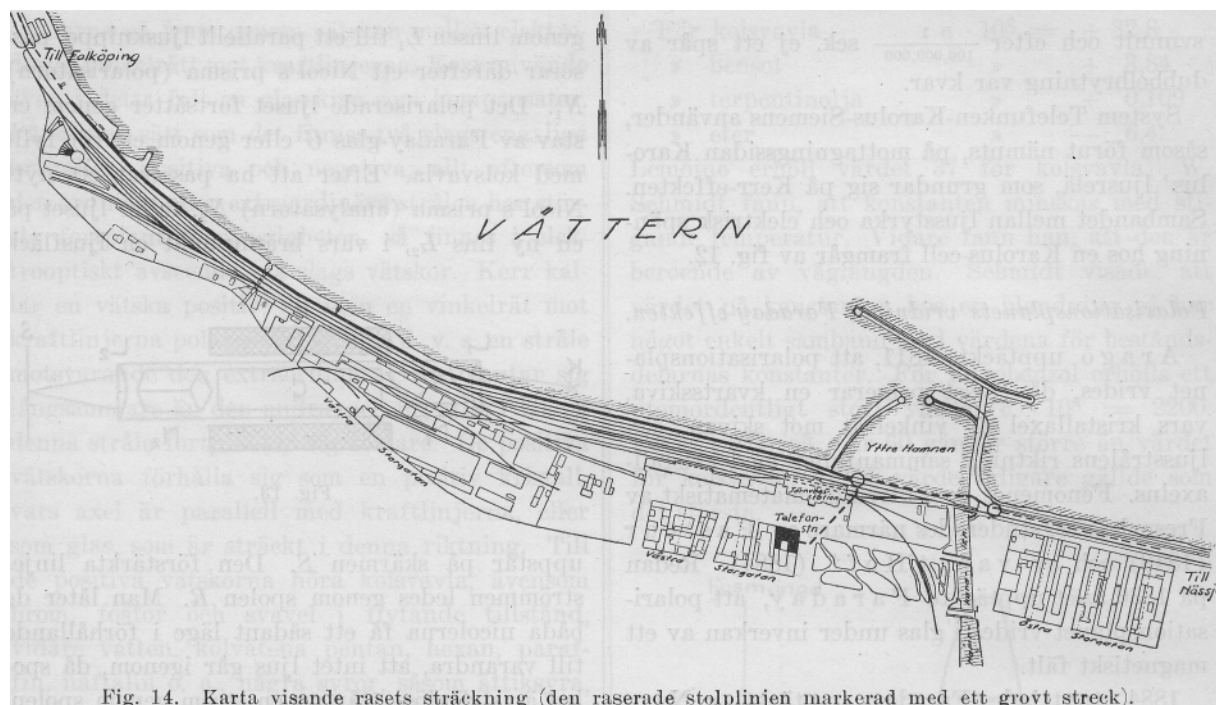

Fig. 14. Karta visande rasets sträckning (den raserade stolplinjen markerad med ett grovt streck).

Trådaset sträckte sig från den i närheten av järnvägsstationen befintliga kabelutgreningsstolpen 1100 m västerut samt är å omstående karta (fig. 14) markerat med ett grovt streck. De från den våldsamt upprörda sjön rullande vågorna brötos mot strandskoningen och sände vattenstänk in över stolplinjen och bangården. I den rådande kylan (-10° till -15° C.) nedisades härigenom stolplinjen med de å densamma upplagda trådarna samt för övrigt hela bangården. På grund av den tjocka isbeläggningen rasade efter hand hela trådknippen. Däremot förekommo icke några stolpbrott. Såsom synes av vidfogade foton (fig. 15-20) hava en del stolpar blivit synnerligen väl strävade genom de ismassor som lagt sig omkring stolpar, stag och nedhängande, brustna trådar.

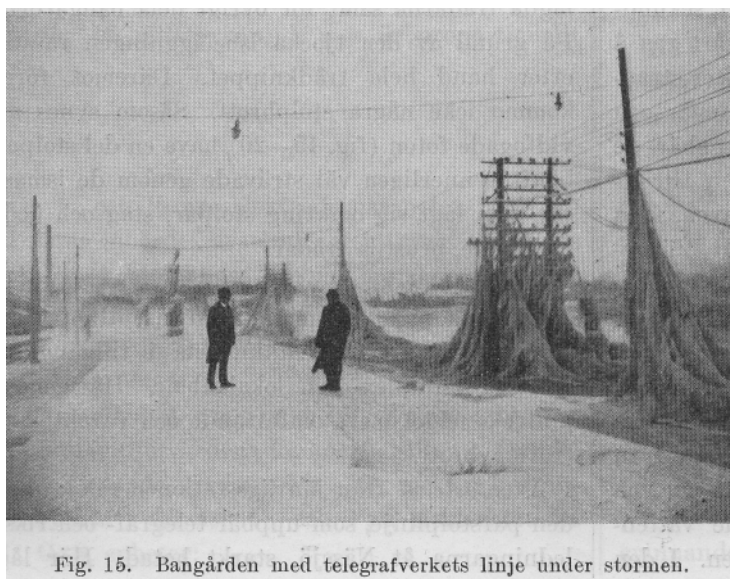

Fig. 15. Bangården med telegrafverkets linje under stormen.

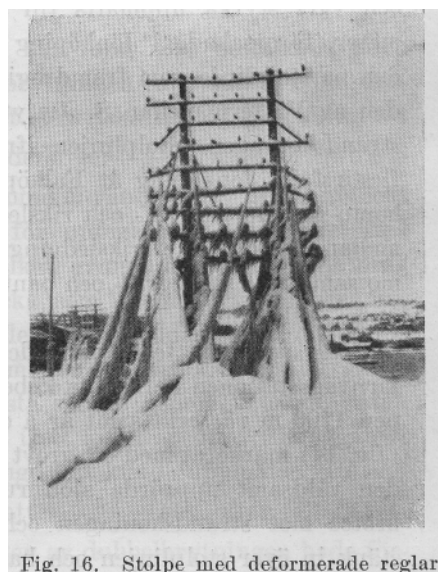

Fig. 16. Stolpe med deformerade regler.

Då det blev klart, att ett större ras skulle inträffa, inkopplades, innan någon väsentlig trafikstörning inträffade, ledningarna i tillgängliga reserver i duplex- och lokalkablar. Härigenom undveks något mera omfattande och

varaktigare trafikavbrott.

Även österut från järnvägsstationen räknat var den parstolplinje, som uppbär telegraf- och riksledningarna åt Nässjö starkt hotad. Här låg emellertid trådknippet högre över vattenytan än västerut. Andra gynnsamma omständigheter bidrogo också till att vattenstänket icke nådde upp till trådarna. Emellertid uppstodo en massa kontakter. För att undvika dessa och som profylaktisk åtgärd inkopplades även trådarna åt detta håll i befintliga kabelreserver. Sedan ovädret upphört och kontakterna avhjälpes, kunde å denna sträcka trafiken återföras från kabelreserverna till det blanka nätet. Stolplinjen var emellertid starkt hotad tillfölje nedisning av stag och stolpar, varför isen å desamma måste undanskaffas.

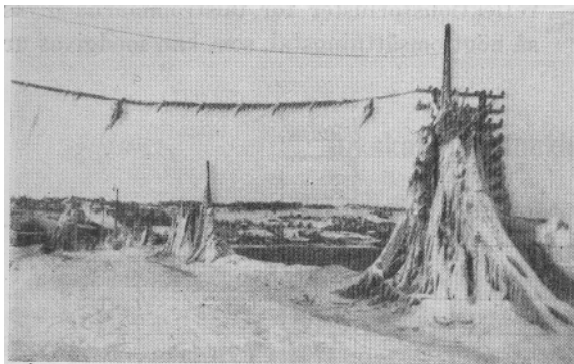

Fig. 17. Bangården efter stormen.

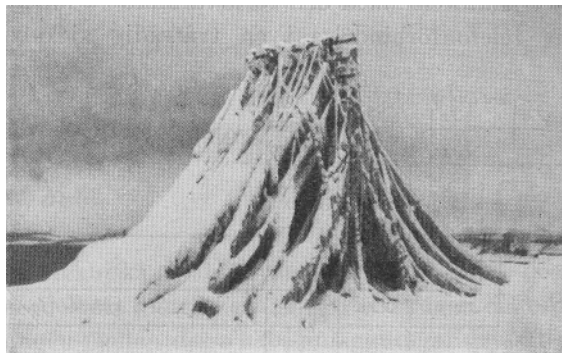

Fig. 18. Den mest »belastade» stolpen.

Såsom alltid varit fallet vid inträffade ras, gav den personal, förmän, reparatörer och linjearbetare, som vid dessa tillfällen ofta måste utföra ett mycket hårt arbete, även nu bevis på sin villighet att trots rasande storm och stark kyla utföra de för trafikens upprätthållande nödvändiga arbetena.

Sedan stolplinjen västerut på S. J:s begäran flyttats till sin nuvarande plats 1918, hava mindre trådras visserligen förekommit några gånger. Då dessa emellertid varit av betydligt mindre omfattning, frågan om bangårdens utvidgning varit svävande samt oklarhet rått om rikskabel skulle framdragas denna väg, har stolplinjen fått stå kvar tills vidare. Det nu inträffade raset, kostnaden för reparation av den nuvarande routen samt beslutet, att rikskabel icke på många år kommer att framdragas åt detta håll, pekar emellertid på nödvändigheten att förlägga dessa viktiga ledningar i jordkabel, varvid man nog får lämna bangårdens område.

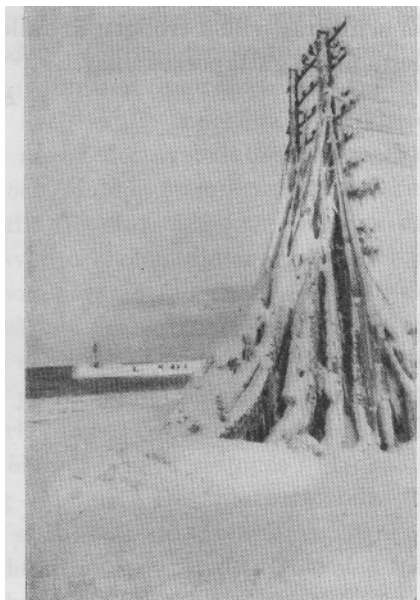

Fig. 19. Stolpen närmast utgreningen.

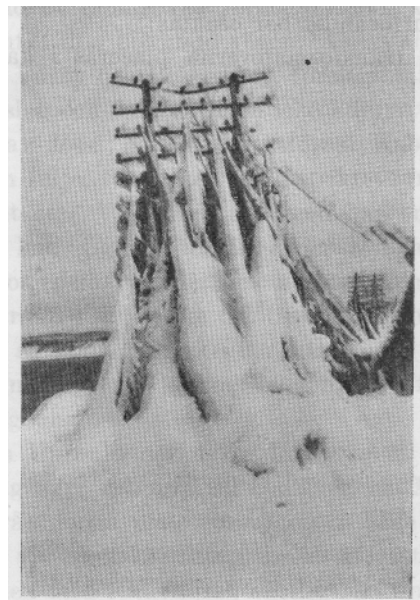

Fig. 20. Stolpe med deformerade reglar.

Även för Statens Järnvägar åstadkom ovädret svåra trafikstörningar. Telegraf-, telefon- och signalledningarna raserades, men kunde även de inkopplas i telegrafverkets lokalkablar. Järnvägsspåren överisades, så att de icke ens voro synliga, utan måste framhackas, varjämte järnvägsvagnar fastfröso och överisades, så att de måste tinas loss.